

Hay holat ni Pablo ha tawtaga Galasya

¹ Hay ampanolat nin habayti ay hiko hi Pablo ya hogò nin Diyos. Alwan tawo ya namili boy nangihogò kongko, no alwan hi Pangino-on Hisokristo boy Tatay ya Diyos ya namiyay oman koni Pangino-on Hisos. ² Kaganawan kalamo ko bayri ya pawpatel ha Pangino-on ay ampangomosta komoyon gawgropon mangama-in katetpel ha Diyos bahen ha probinsyan Galasya.

³ Hay Tatay tamoy Diyos boy hi Pangino-on Hisokristo ay mangingangalo dayi komoyo nin mambin kahampatan boy katinekan.

⁴ Ha kalabayan nin Tatay tamoy Diyos ay inggawà ni Pangino-on Hisokristo ya sarili na nin mati nin banà ha kawkasalanan tamo emen hitamo ay ma-ilibri ha kawkala-etan ya makapangyayari hapa-eg bayri ha babon lotà. ⁵ Hay Diyos ay poriyen nin ayin angga. Amin.

Hay Mahampat boy peteg ya Balità

⁶ Ampag-ispanta ko komoyo ta hay Diyos ya nangingat komoyo nin banà ha kahampatan pangiangangalo ni Pangino-on Hisokristo ay hay parah moyon binokotan, ta nagkambya kawo ha kahalakoy aral ya kanwarì ay mahampat ya balità. ⁷ Ha kaptegan ay ayin kanayon ya mahampat ya balità, no alwan hatoy imbalità nawen ana komoyo. Kayà bongat, ma-in ampanggolo nin nakem moyo, ta ampagsikahan lan

itikò ya Mahampat ya Balità ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo. ⁸ Piro maski hikayi o maski mihay anghil ya mangibat ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos ay ahè makalibri ha iparosa nin Diyos no hay i-aral nawen komoyo ay alwan ombayro ha Mahampat ya Balità ya in-aral nawen ana komoyo. ⁹ Omanen kon halita-en komoyo bayti ya hinalità koyna komoyo hin hato et: no ma-in mangaral komoyo ta hay an-i-aral na ay alwan ombayro ha Mahampat ya Balità ya tinanggap moyo ay agya makalibri ha iparosa nin Diyos.

¹⁰ An-hipen moyo nayì nin anhangaren koy poriyen ako nin tawtawo? Agko anhangaren ya poriyen akon tawtawo. Hay anhangaren ko ay poriyen ako nin Diyos. Warì tawtawo ya ampagsikapan kon pakonsowilowen? No anhangaren ko et bayto ay agko nag-in magsisirbi ni Pangino-on Hisokristo.

No pangno nag-in hogò nin Diyos hi Pablo

¹¹ Pawpatel ko, labay kon matanda-an moyo ya hay Mahampat ya Balità ya in-aral ko ay alwan gawà nin tawo. ¹² Habayti ay tinanggap ko nin ahè na-ibat ha tawo boy ahè intorò kongko nin tawo, no alwan mismon hi Pangino-on Hisokristo ya nangipatnag kongko.

¹³ Nabalita-an moyo no pangno ya biyay ko hin hato ha panhohomonol ko ha rilihyon nawen nin Hawhodiyo. Hay kaganawan gropon mangama-in katetpel ha Diyos ay ayin ingangalo ya pamadya-dyà ko konla boy sinikap ko hilan hira-en. ¹⁴ Ha kalak-an katatawo ko ha kapara

kon Hodiyo ay ayin maka-igit kongko ha panhohomonol ha rilihyon nawen nin Hawhodiyo, boy nagmalasakit akon hinomonol ha kawka-ogalian nin kawka-apo-apowan nawen.

¹⁵ Piro banà ha kahampatan pangiangalo nin Diyos, pa-ibat hin nilomwah ako nin nangibat ha tiyan nin nanay ko ay pinili na koyna ta gaw-en na kon magsisirbi na. ¹⁶ Hapa-eg, ha kalabayan na ay impatnag na kongko ya hi Pangino-on Hisokristo ay Anak na. Ombayri ya ginawà na emen hay Mahampat ya Balità ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo ay ma-iaral ko ha alwan Hawhodiyo. Habayti ay agko impakipapano ha maski hino, ¹⁷ boy agko nako ha siyodad nin Hirosalim nin makibalay ha nikaona kongko nin nag-in hogò nin Diyos, no alwan nako ko ha dogal nin Arabya biha ko nagbira ha siyodad nin Damasko.

¹⁸ Nalabah ya tatloy ta-on ay nako ko ha Hirosalim nin nakibalay koni Pidro. Nanatili ko bayro kona nin labinlimay allo. ¹⁹ Hin habayto ay ayin akoyan nakit bayro ya kanayon ya hogò nin Diyos no alwan hi Santiyagon bongat ya patel ni Pangino-on Hisos.

²⁰ Kaganawan nin habayti ya an-iholat ko ay peteg. Tandà nin Diyos ya agko ampagbongkok.

²¹ Hapa-eg, nako ko ha dawdogal ya angkasakopan nin probinsyan Sirya boy probinsyan Silisya. ²² Hay gawgropon mangama-in katetpel koni Pangino-on Hisokristo do ha probinsyan Hodiya ay ahè et nakakit kongko nin pirsonal. ²³ Nabalita-an lan bongat ha

ampipag-ilgo nin ombayri: “Hay ampamadyadyà pon kontamo ay ampangi-aral ana hapa-eg nin tongkol ha pantotompel koni Pangino-on Hisokristo ya hin hato ay ampagsikapan nan hira-en.” ²⁴ Kayà hay Diyos ay pinori la nin banà ha nangyari kongko ya nagkama-in akon katetpel nin bilang konla.

2

Hi Pablo kateng kanayon ya hawhogò

¹ Hin nalabah ya labin-apat ya ta-on ay nagbira ko ha siyodad nin Hirosalim. Kalamo ko hi Birnabi boy hi Titò. ² Nagbira ko bayro ta impatnag kongko nin Diyos ya dapat akon mako bayro. Hay grupo nin ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on bayro ay pinagka-ilgo ko nin hikayihikayin bongat ta impalinaw ko konla ya tongkol ha Mahampat ya Balità ya ani-aral ko ha alwan Hawhodiyo. Ginawà ko bayto ta agko labay ma-lihan alagà ya pagpagal ko ha panggogomawà ko hin nakaraan ya pana-on boy kasalokoyan. ³ Hay kalamo ko ya hi Titò ay Grigo piro agya pinilit patolì, ⁴ maski labay yan ipatolì nin ongnoy tawoy ampipagkakanwarì nin hila ay pawpatel ha Pangino-on. Habayti ya tawtawo ay ampakilobanglobang bongat kontamo ta anhelken la no pangno nin hitamo ya ampipantompel koni Pangino-on Hisokristo ay nagkama-in kalaya-an nin ahè homonol ha kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis. Labay la kayin mag-in honolhonolan ha kawkapanogo-an. ⁵ Piro maski kadodomalì ay agkayi hinomonol

konla emen hay kaptegan nin Mahampat ya Balità ya in-aral komoyo para ikahampat moyo ay ahè mala-okan nin ayin kaptegan.

⁶ Alwan ma-alagà kongko maski ambalaybalayen ya ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on, ta hay Diyos ay ahè ampamili nin tawo. Hila baytoy ampipama-alà ay ayin nahalità ya tongkol ha an-i-aral ko, ⁷ no alwan binalay la ya hiko ay pinili nin Diyos nin mangi-aral nin Mahampat ya Balità ha alwan Hawhodiyo bilang ombayro koni Pidro ya pinili nin Diyos nin mangi-aral nin Mahampat ya Balità ha Hawhodiyo. ⁸ Diyos ya ginomawà koni Pidro emen ya makapagsirbi ha Hawhodiyo. Diyos simpri ya ginomawà kongko emen ako makapagsirbi ha alwan Hawhodiyo. ⁹ Hay ambalaybalayen ya ampipama-alà ha ampipantompel ha Pangino-on ya hili Santiyago, Pidro, boy hi Howan ay binalay la ya hay Diyos ya nambi kongko nin habayti ya pinakama-alagà ya gawà. Kayà hikayi ni Birnabi ay tinanggap la nin mag-in lan kalamowan ha pangangaral. Nangapisosondo-an nawen ya hikayi ni Birnabi ay mangaral ha alwan Hawhodiyo. Hila itaman ay mangaral ha Hawhodiyo. ¹⁰ Hay impakilgo lan bongat konnawen ay agnawen pa-olayan ya manga-irap, piro habayto ay da-an koynan ampagsikahan nin gaw-en.

Hi Pidro ay pinagtotolan ni Pablo

¹¹ Hapa-eg hin hi Pidro ay anti ha siyodad nin Antiyokiya ay arap-arapan ko yan pinagtotolan banà do ha ginawà nay alwan maham-

pat; ¹² ta hay pangyayari ay ombayri: biha nakalateng do baytoy ongnoy lalaki ya inhogò ni Santiyago, hi Pidro ay ampakipangan pon ha alwan Hawhodiyo. Piro hin nakalateng ana bayro baytoy ongnoy lalaki ay nog-alih ya boy agyayna nakipangan do ha alwan Hawhodiyo, ta angkalimo ya ha ma-arì ihipen nin ongnoy Hodiyo ya ampipantompel ana ha Pangino-on piro anhomonol et ha da-an lan kawka-ogali-an. ¹³ Hay kanayon ya Hawhodiyo bayro ya pawpatel ha Pangino-on ay naki-emen koni Pidro nin ahè ana nakipangan ha alwan Hawhodiyo. Kayà kateng hi Birnabi ay nagtan layna ha ombayroy gawà ya pagkakanwarì. ¹⁴ Hin nakit ko ya alwaynan tamà ya anggaw-en la ta ampipakarayò hila ha kaptegan nin Mahampat ya Balità ay hinalità ko koni Pidro ha arapan lan kaganawan, “Antà ampiliten mo nin hay alwan Hawhodiyo ay mamiyay nin bilang Hawhodiyo ya mismon hika ya Hodiyo ay ahè anhomonol ha kawka-ogali-an nin Hawhodiyo, ta hay anhonolen mo ay kawka-ogali-an nin alwan Hawhodiyo?”

*Hay pantotompel koni Pangino-on Hisos
(Roma 6:5-6)*

¹⁵ Hikayi ay Hodiyo ya in-anak; alwa kayin bilang ha alwan Hawhodiyo ya ahè anhomonol ha kawkapanogo-an nin Diyos. ¹⁶ Piro tandà nawen ya hay panhohomonol nin tawo ha kawkapanogo-an ay ahè makapilibri kona ha kaparosawan, no alwan hay makapilibri kona ay hay pantotompel na koni Pangino-on Hisokristo. Kateng hikayi ay ampinto-o itaman nin hay

makapilibri konnawen ha kaparosawan ay hay pantotompel nawen koni Pangino-on Hisokristo, alwan panhohomonol ha kawkapanogo-an; ta ayin tawoy makalibri ha kaparosawan nin banà ha panhohomonol ha kawkapanogo-an.

¹⁷ Piro no ha pagsisikap nawen nin makalibri kayi ha kaparosawan nin banà ha pantotompel nawen koni Pangino-on Hisokristo, biha makit konnawen ya ampagkasalanan kayi et nin bilang ha alwan Hawhodiyo, ampanghologan nayi nin hi Pangino-on Hisokristo ya ampamagawà konnawen nin kasalanan? Alwa! ¹⁸ No birawen ko ya binokotan koyna ay hikoynan mismo ya ampamapteg nin hiko ay makasalanan. ¹⁹ Natandan ko ya ha panhohomonol ha kawkapanogo-an ay agko mag-in mahampat. Kayà integen koynay panhohomonol ko bayro emen ako mamiyay nin para ha Diyos. ²⁰ Ha pantotompel ko koni Pangino-on Hisokristo ay kowinta kalamo na kon nati nin impakò ha koroh. Banà bayro ay agkoyna anhonolen ya sarili kon kalabayan, ta hi Pangino-on Hisokristoyna ya angkahonol ha biyay ko. Hapa-eg ay ma-in akoynan bayoy biyay banà ha pantotompel ko ha Anak nin Diyos. Hiko ay nilabi na boy hay sarili na ay inggawà na nin mati nin banà kongko. ²¹ Agko an-alihan alagà ya kahampatan ingangalo ya inggawà nin Diyos. No banà ha panhohomonol nin tawo ha kawkapanogo-an ay makalibri ya ha kaparosawan, hi Pangino-on Hisokristo ay ahè ana dayi awod nati.

3

Hay kawkapanogo-an ay ahè makapilibri

¹ Hikawoy tawtaga Galasya, ayin kawo nayi pagnanakem? Warì hinoy nakagayoma komoyo nin homonol ha kanayon ya torò? Hay baranan nin pagkamati ni Pangino-on Hisokristo ha koroh ay impalinaw nawen anan mahampat komoyo. ² Ombayrin bongat ya pastangen ko komoyo: “Hay Ispirito nin Diyos ay tinanggap moyo nayi nin banà ha panhohomonol moyo ha kawkapanogo-an, o tinanggap moyo nin banà ha panlelengè moyo boy pantotompel moyo ha Mahampat ya Balità ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo?” ³ Antà emen kawon ayin pagnanakem? Hay pinag-ompisawan nin pantotompel moyo ay ha tambay nin Ispirito nin Diyos. Hapa-eg, warì an-hipen moyo nin ha sarili moyon kakhawan ay pa-anggawan moyoyna bayto ha panhohomonol moyo ha kawkapanogo-an? ⁴ Ayin ana nayi alagà komoyo ya nag-in karanasan moyo ha panggogomawà komoyo nin Ispirito nin Diyos? Marahil ay ma-in et itaman. ⁵ Antà inggawà komoyo nin Diyos ya Ispirito na, boy antà nanggawà ya komoyo nin pawpapagispantawan? Banà nayi ta hinomonol kawo ha kawkapanogo-an, o banà ta nilengè moyo boy pininto-o moyo ya Mahampat ya Balità?

⁶ Hay pangwanan tamon alimbawà ay hatoy nangyari hin hato koni Abraham: hiya ay tinompel ha Diyos; kayà imbilang nin Diyos nin hiya ay ma-in kahampatan. ⁷ Bayri tamo makit ya hay mangama-in katetpel ha Diyos nin bilang ha

katetpel ni Abraham ay kowinta aw-inalalak ni Abraham. ⁸ Hin hato et ay nakaholat ana ha Kaholatan nin Diyos ya maski alwan Hawhodiyo ya mipantompel ay makalibri ha iparosa nin Diyos. Tandà tamo bayti ta hay Mahampat ya Balità ya hinalità nin Diyos koni Abraham ay ombayri: “Ha pantotompel mo kongko ay biyan kon kahampatan ya kaganawan tawoy antompel kongko.” ⁹ Hi Abraham ay binyan nin Diyos nin kahampatan ta tinompel ya ha Diyos. Kayà kaganawan ampipantompel ay biyan nin Diyos nin kahampatan bilang ha inggawà na koni Abraham.

¹⁰ Kaganawan hatoy ampipan-omasa nin hay panhohomonol ha kawkapanogo-an ya makapilibri konla ay ahè makalibri ha pamarosa nin Diyos; ta ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos: “Hay ahè anhomonol ha kaganawan nakaholat ha libro nin kawkapanogo-an ay ahè makalibri ha kaparosawan.” ¹¹ Kayà malinaw ya hay panhohomonol nin tawo ha kawkapanogo-an ay ahè makapilibri kona ha iparosa nin Diyos, ta nakaholat simpri ha Halità nin Diyos ya ombayri: “Hay tawoy nag-in mahampat nin banà ha pantotompel na ha Diyos ay ma-in anan biyay ya ayin anggawan.” ¹² Piro hay panhohomonol ha kawkapanogo-an ay ahè ampanga-ilangan nin katetpel, ta nakaholat ha Halità nin Diyos ya ombayri: “Hay anhomonol ha kawkapanogo-an ay ka-ilangan honolen nay kaganawan kapanogo-an emen ya magkama-in biyay ya ayin anggawan.”

¹³ Piro ayin tawoy makagawà nin ombayro.

Agtamo makalibri ha kaparosawan ta agtamo makahonol ha kawkapanogo-an. Kaya hi Pangino-on Hisokristo ay nanggawà paraan emen tamo makalibri. Hiya ay nati ta timbeh na tamo emen agtamo mipalako ha kaparosawan. Ha Halità nin Diyos ay ombayri ya nakaholat: “Hinoman ya tawoy pinati nin binitay ha tag-ay kayo ay agya nakalibri ha ombayroy kamatyan ya imparosa kona nin Diyos.” ¹⁴ Hitamoy kaganawan ay timbeh ni Pangino-on Hisokristo emen hay kahampatan ya impangakò nin Diyos koni Abraham ay ma-igwà ha alwan Hawhodiyo ya mipantompel koni Pangino-on Hisokristo. Kayà ha pantotompel tamo kona ay matanggap tamo ya Ispirito ya impangakò nin Diyos.

Kawkapanogo-an boy pangakò

¹⁵ Pawpatel ko, gamiten ko bayti ya ombayri ya pagkahalità: no loway tawo ya napisondò nin nagpirman namapteg nin kasondo-an ay ayin anan ma-arì maka-oman ni makapahan nin habayto. ¹⁶ Hin hatò, hin ahè et inggawà nin Diyos ya kawkapanogo-an ay nagpangakò ya koni Abraham boy ha inalalak ni Abraham. Bayri ha Kaholatan ay ahè hinalità ya “aw-inalalak” no alwan “inalalak”. No “aw-inalalak” ay malakè piro “inalalak” ay mimiha. Habaytoy inalalak ay ayin kanayon no alwan hi Pangino-on Hisokristo. ¹⁷ Hay labay kon totolen ay ombayri: hay Diyos ay nanggawà nin kasondo-an koni Abraham boy impangakò nin Diyos ya toparen na baytoy kasondo-an. Pa-ibat hin habayto, nalabah ya apat gato boy tatlompò ya ta-on ay

inggawà nin Diyos ya kawkapanogo-an. Piro habaytoy kawkapanogo-an ay ahè makahirà boy ahè maka-alin alagà nin hatoy impangakò nin Diyos ta talagan toparen na. ¹⁸ Hay mana ya impangakò nin Diyos koni Abraham ay kalibriyan ha kaparosawan. Inggawà na bayti ya kalibriyan banà ta impangakò na, alwan banà ha panhohomonol nin tawtawo ha kawkapanogo-an.

¹⁹ No ombayro awod ay antà inggawà ya kawkapanogo-an? Habayti ay inggawà emen matanda-an nin tawtawo no pangno hila ampakapagkasalanan. Habayti ya kawkapanogo-an ay inggawà peleg ayin et baytoy impangakò ya ayin kanayon no alwan hi Pangino-on Hisokristo ya inalalak ni Abraham. Inhogò nin Diyos ya aw-anghil na nin mangigwà kawkapanogo-an koni Moysis ta hi Moysis ya mangigwà ha tawtawo. ²⁰ Piro mismon Diyos ya nagpangakò koni Abraham. Agya nanga-ilangan nin hinoman ya pahalita-en na nin hatoy pangakò na.

Hay bara-nan nin pambin kawkapanogo-an

²¹ Hay labay nayì totole ay kontra ha pangakò nin Diyos bayti ya kawkapanogo-an? Alwa! Hay labay bongat totole ay ombayri: no hay kawkapanogo-an ay makabi nin biyay ya ayin anggawan, hay tawoy anhomonol ha kawkapanogo-an ay mag-in mahampat ha tegteg nin Diyos. ²² Piro nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya hay kasalanan ay makapangyayari ha kaganawan tawo; kayà mipalako hila ha kaparosawan. Ha pantotompel balè nin tawo

koni Pangino-on Hisokristo ay makatanggap ya nin hatoy impangakò nin Diyos ya kalibriyan ha kaparosawan ya ayin angga.

²³ Biha nagkama-in kalibriyan nin banà ha pantotompel koni Pangino-on Hisokristo ay hon-olhonolan kayi pon ha kawkapanogo-an. Bilang kayin pawpiriso nin hatoy kawkapanogo-an piro na-anggawan hin nilomateng hi Pangino-on Hisokristo, ta tinompel kayi kona boy hiya ya nangilibri konnawen. ²⁴ Hay kawkapanogo-an ay amfangitoto konnawen angga hin nilomateng hi Pangino-on Hisokristo. Nako ya bayri emen no tompel kayi kona ay makalibri kayi ha kaparosawan. ²⁵ Hapa-eg ha tinompel kayina koni Pangino-on Hisokristo ay alwa nawen anan ka-ilangan ya kawkapanogo-an ya mangitoto konnawen.

²⁶ Ha pantotompel moyo koni Pangino-on Hisokristo, hikawoy kaganawan ay aw-anak ana nin Diyos. ²⁷ No pangno hi Pangino-on Hisokristo ay ombayro kawoy kaganawan ampipantompel kona boy nikabinyagan nin banà ha panhohomonol moyo kona. ²⁸ Hodiyo ka man o alwa, alilà ka man o alwa, lalaki man o babayi, hikawoy kaganawan ay mimiha banà ha pamakilamo moyo koni Pangino-on Hisokristo. ²⁹ No hikawo ay ikon ni Pangino-on Hisokristo ta ampakilamo kawo kona, hikawo ay peteg nin aw-inalalak ni Abraham, boy para et komoyo ya impangakò nin Diyos koni Abraham.

4

¹ Hay labay kon totolen ay ombayri: tongkol ha

anak ya magmana nin kamama-in nin tatay na, hay anak ya mayamò et ay emen pon ha mihay alilà ya ayin karapatan maski habaytoy anak ya ma-in ikon nin kaganawan impamana kona. ² Mintras malagò et ya anak ay ma-in tawta-woy ampangasikaso kona boy ampama-alà nin kamama-in na angga ha ma-abot ya pana-on ya hinalità nin tatay na nin igwà konay karapatan. ³ Ombayro itaman kontamo biha nilomateng hi Pangino-on Hisokristo ay bilang tamon aw-anak ya honolhonolan ha kawkapanogo-an. ⁴ Piro hin na-abot ya pana-on ya intaning nin Diyos ay inhogò nay Anak na. Hiya ay in-anak nin mihay babayi boy napasakop ya ha kawkapanogo-an nin Hawhodiyo ⁵ emen na tamo matbeh nin alihen ha hilong kapangyariyan nin kawkapanogo-an. Ha ombayro, hitamo ay mag-in aw-anak nin Diyos.

⁶ Hay kaptegan nin hitamo ay aw-anak nin Diyos ay inggawà na kontamo ya Ispirito nin Anak na. Ha ombayro, hay Diyos ay ma-ingat tamo nin “Tatay”. ⁷ Hapa-eg ay alwa tamoynan alilà. Hitamo ay aw-anak ana nin Diyos; kayà igwà na kontamo ya kaganawan nin an-igwà na ha aw-anak na.

Hay pangimalasakit ni Pablo ha tawtagaprobinsyan Galasya

⁸ Hin agmoyo et balay ya Diyos ay kowinta nakahe-el kawo nin honolhonolan ha alwan peteg diyos. ⁹ Piro hapa-eg ha balay moyoyna ya Diyos o hapa-eg ha balay na kawo, antà

ambirawen moyoyna et baytoy kawkapanogonan ya ahè makapilibri komoyo? Antà ampan-goman kawoyna et nin mag-in honolhonolan bayro? ¹⁰ Hay kawka-ogali-an nin Hawhodiyo ay anhonolen moyo ta kateng hikawo ay ma-in an-ingilin ya aw-allo, bawbowan, pawpana-on, boy tawta-on. ¹¹ Angkahlak ako nin banà komoyo, ta maka masayang ya pagpagal ko komoyo.

¹² Pawpatel ko, andawaten ko komoyo ya towaren moyo ko ta hiko, maski Hodiyo ako ay nakitowad akoyna itaman komoyon alwan Hawhodiyo. Hin anti ko bahen komoyo, hay hampat nin gawgawà moyo kongko. ¹³ Tandà moyo ya hay bara-nan no antà na-i-aral ko komoyo ya Mahampat ya Balità hin primiro ay banà ha dipirinsya ko. ¹⁴ Ombayro man ay agmoyo ko nila-et ni kinarami-ilan bayro ha masakit ko maski habayto ay nag-in panonobok komoyo, no alwan tinanggap moyo ko nin bilang ha mihay anghil nin Diyos o emen mismon hi Pangino-on Hisokristo. ¹⁵ Piro anyay nangyari ta alwaynan bilang da-an ya kaligawan nin pamilalamo tamo? Mismon hiko ya makapapteg ya hin hato, no ma-ari moyon bongat alihen ya mata moyo ay gaw-en moyo ta igwà moyo kongko. ¹⁶ Hapa-eg nayì ay nag-in akon ka-away moyo banà do ha imprangka kon hinalità komoyoy kaptegan?

¹⁷ Habaytoy tawtawo ya ampambin ikagolo nin nakem moyo ay ampangimalasakit komoyo ta labay la kawon kombinyowen, piro alwan mahampat ya intinsyon la komoyo. Labay lan bon-

gat nin hay nakem moyo ay mipakarayò kongko emen hila ya imalasakan moyo. ¹⁸ Mahampat ya ma-in mangimalasakan komoyo no mahampat ya intinsyon la, alwan bongat no anti ko bahen komoyo no alwan ha kaganawan oras. ¹⁹ Anlabiyen kon aw-anak, bilang ha babayi ya ampananam nin ilab no manganak yayna ay ombayro ko angka-irapan manganti nin payagan moyon mamoon ha nakem moyo hi Panginon Hisokristo. ²⁰ Angkagolo ya nakem ko nin banà komoyo. Kayà labay ko dayi ya anti ko bahen komoyo emen ha bosis kon maghalità ay tanamen moyo ya hawhalità ko.

Hay alimbawà ya tongkol koni Sara boy koni Agar

²¹ Habayti ya pastang ko komoyon labay mipampasakop ha kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis: angka-intindiyan moyo nayi ya labay totolen nin hatoy kawkapanogo-an? ²² Ha Halità nin Diyos ay binanggit ya hi Abraham ay nagka-anak nin loway lalaki. Hay miha ay anak na ha alilà na. Hay miha ay anak na ha talagan ahawa na. ²³ Hay anak na ha alilà na ay in-anak ha natoral ya pangyayari; piro hay anak na ha talagan ahawa na ay na-i-anak nin banà ha pangakò nin Diyos. ²⁴⁻²⁵ Habayti ya loway babayi ay ka-alimbawa-an nin loway kasondo-an. Hay miha bayro ha kasondo-an ay nangibat ha bakil nin Sinay, ta bayro inggawà nin Diyos ya kawkapanogo-an koni Moysis. Habayti ya bakil ya anti ha dogal nin Arabya ay ampa-iriyen nin aw-inalalak ni Agar. Hay

anhomonol ha kawkapanogo-an ay kowinta aw-alilà nin habaytoy kawkapanogo-an bilang ha aw-inalalak ni Agar ya nag-in aw-alilà, ta hi Agar ay alilà boy hiya ay kowinta et siyodad nin Hirosalim hapa-eg. ²⁶ Piro hatoy talagan ahawa ni Abraham ay hiya ya ka-alimbawa-an tamo nin ampipantompel koni Pangino-on Hisokristo. Hiya ya pinagkananay tamo ta alwa tamon alilà nin kawkapanogo-an, ²⁷ ta hay nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ay ombayri:

“Magtowà kay babayi ya ahè nagka-anak; ibolyaw moy kaligawan mo, hika ya ahè nakaranas ilab nin panganganak; ta hika ya babayi ya pina-olayan pon ay makapi-alalak nin mas malakè kisa ha babayi ya pinakilamowan nin ahawa mo.”

²⁸ Pawpatel ko, hi Isak ya anak ni Abraham koni Sara ay in-anak nin banà ha pangakò nin Diyos. Hitamo ay ombayro koni Isak ta impangakò nin Diyos ya mag-in tamon aw-anak nin Diyos. ²⁹ Hi Isak ay in-anak nin banà ha panggomawà nin Ispirito nin Diyos. Hi Ismayil ya in-anak nin emen ha pangi-anak nin kanayon ay namadya-dyà koni Isak. Ombayro itaman ya ampangyari kontamo hapa-eg. Hitamo ay ampadya-dya-an nin tawtawoy labay mamapanatili kontamo nin homonol ha kawkapanogo-an nin Hawhodiyo. ³⁰ Piro nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya ombayri ya hinalità hin hato nin Diyos koni Abraham: “Palayasen moy babayi ya alilà kateng anak na, ta hay anak nin alilà ay ahè makapaki-atag ha mana nin anak ha

talagan ahawa.” ³¹ Kayà, pawpatel ko, hitamo ay ahè nag-in kowinta aw-anak nin alilà ta agtamo anhomonol ha kawkapanogo-an, no alwan banà ha pantotompel tamo, hitamo ay nag-in kowinta aw-anak nin hatoy talagan ahawa ni Abraham.

5

Hay kalibriyan ya ampingibat koni Pangino-on Hisokristo

¹ Hitamo ay alwaynan honolhonolan ha kawkapanogo-an ta inilibri tamoyna ni Pangino-on Hisokristo. Kayà pakatibay kawo emen agana mangoman nin mag-in honolhonolan ha kawkapanogo-an.

² Leng-en moyo! Hiko hi Pablo ya maghalità komoyo nin ombayri: no pomayag kawon patoli ta an-hipen moyo ya ombayroy makapilibri komoyo ha kasalanan ay agmoyo ampa-alaganan hi Pangino-on Hisokristo kateng kalibriyan ya an-igwà na. ³ Oman ko et halita-en ha hinoman ya patoli ay ka-ilangan nan honolen ya kaganawan kapanogo-an. ⁴ Hikawo ya ampi-pagsikap makalibri ha kaparosawan ha panho-homonol ha kawkapanogo-an ay nipahiyay ana koni Pangino-on Hisokristo, boy hinalibokotan moyoy kahampatan ingangalo nin Diyos. ⁵ Para konnawen ay an-omasa kayi nin ha tambay nin Ispirito nin Diyos ay mag-in kayin mahampat nin banà ha pantotompel nawen. ⁶ Hikayi ya ma-in anan pamakilamo koni Pangino-on Hisokristo ay

alwan ma-alagà no toli man o alwa. Hay ma-alagà konnawen ay pantotompel ya angkakit ha gawà ya ma-in panlalabi.

⁷ Hay hampat pon nin anggaw-en moyo. Hinoy nambin kagolowan komoyo ta tinonggen kawo nin homonol ha kaptegan? ⁸ Angkapiho ko nin alwan Diyos ya ma-in gawà, ta hiyay nangingat komoyo nin makilamo koni Pangino-on Hisokristo. ⁹ Ma-in kahalita-an ya, “Hay amò ya pampalbag ay makapalbag nin bo-ò ya minasay arina,” ya hay labay totole ay mihan bongat ya torò ya alwan tamà ay apiktado ya kaganawan. ¹⁰ Piro ampahimalà ako ha Pangino-on ya hay ihip moyo ya tongkol ha kaptegan ya intorò komoyo ay ahè mangoman. Hinoman ya ampambin kagolowan nakem moyo ay angkasigoro ko ya hiya ay parosawan nin Diyos.

¹¹ Pawpatel ko, ma-in tawtawoy ampaghaltà nin an-i-aral ko et ya ka-ilangan patoli. No talagan an-i-aral ko bayti ay antà angga hapa-eg ay ampadya-dya-an ako? No peteg nin ombayroy an-i-aral ko, hay pangi-aral ko nin tongkol ha pagkamati ni Pangino-on Hisokristo ha koroh ay ahè mambin kagolowan konla. ¹² Mas labay ko dayi do ha ampipanggolo nin nakem moyo ya tongkol ha pamatoli ay pakapon hilayna ingat.

¹³ Pawpatel ko, hikawo ay iningat nin Diyos nin makilamo kona emen kawo mag-in malayà nin ahè homonol ha kawkapanogo-an. Piro hay kalaya-an moyo ay agmoyo gaw-en baranan nin honolen ya mala-et ya kalabayan nin nawini moyo, no alwan magsirbi kawo nin ma-

in panlalabi ha miha ta miha. ¹⁴ Kaganawan kapanogo-an ay angkabo-ò ha mimiha ya ombayri ya pagkahalità: “Hay kapara mon tawo ay labiyen mo nin bilang panlalabi mo ha sarili mo.” ¹⁵ Piro no bilang kawo ha aw-aho ya ampibabakbak boy ampidadawohong nin banà ha pami-i-inakit moyo boy pami-i-irap nin nakem ay mag-atap kawo ta maka hikawoy ampipanhomonol koni Pangino-on Hisokristo ay ma-obon mangapihirà.

*Hay Ispirito nin Diyos ya honolen
(Roma 8:5-13)*

¹⁶ Habayti ya halita-en ko komoyo: payagan moyo nin hay Ispirito nin Diyos ay mamoon komoyo emen agmoyo gaw-en ya mala-et ya kalabayan nin nawini moyo. ¹⁷ Hay mala-et ya kalabayan nin nawini ay kontra ha kalabayan nin Ispirito nin Diyos, boy hay kalabayan nin Ispirito nin Diyos ay kontra ha mala-et ya kalabayan nin nawini. Habayti ya lowa ay ampikontra; kayà agmoyo magawà ya labay moyon gaw-en. ¹⁸ No Ispirito nin Diyos ya ampamo-on komoyo ay alwa kawoynan honolhonolan ha kawkapanogon.

¹⁹ Mapatnag bayti ya gawgawà ya angka-ibat ha mala-et ya kalabayan nin nawini: makilalaki boy mamabayi, mamiyay ha karemekan, gomawà nin ma-alay ya gawà ya tongkol ha pamilabayan nin babayi boy lalaki, ²⁰ homamba ha alwan peteg diyos, mangolam, mag-inakit, mangaway, mangimon, mamahang, makasarili, mamiaway, makikakampi, ²¹ mag-inggit, maglahing,

magligaligan maki-inoman, boy kanayon et ya gawà ya bilang ombayro kala-et. Ambala-an katawo bilang hin hatò: hay tawoy anggomawà nin ombayroy bawbagay ay ahè makapagmana ha ka-ari-an nin Diyos.

²² Piro no Ispirito nin Diyos ya ampamo-on kontamo ay ombayri ya makit ya mag-in bonga ha biyay tamo: panlalabi, kaligawan, katinekan nakem, kapasinsyawan, kaba-itan, kahampatan, katapatan, ²³ ka-aypa-an nakem, boy pagpendan ha sarili. Hinoman ya ampakagawà nin ombayri ay ahè anlomabag ha kawkapanogo-an no alwan angkageperan na. ²⁴ Hay tawtawoy ikon ni Pangino-on Hisokristo ay ahè labay gomawà nin mala-et ya kalabayan nin nawini la. Habaytoy mala-et ya kalabayan nin nawini la ay kowinta impakilamo layna ha pagkamati ni Pangino-on Hisokristo hin impakò ya ha koroh. ²⁵ Ispirito nin Diyos ya ampambi kontamo nin bayoy biyay; kayà Ispirito nin Diyos ya dapat tamon payagan nin mamò-on kontamo. ²⁶ Agtamoyna pakahambog, mipapara-egan, boy mi-i-inggit.

6

Pitatambayan ya pawproblima

¹ Pawpatel ko, no ma-in komoyo nin makapagkasalanan ya agna an-asawan, hay mangitoto kona ha kahampatan ay hikawoy ampomayag nin hay Ispirito nin Diyos ay mamò-on komoyo. Dapat moyon gaw-en ha mapanawa ya pamama-raan boy mag-atap kawo ta maka hikawo itaman ya matoksò. ² Pitatambayan moyon gitan ya

pawproblima, ta ha ombayro ay mahonol moyoy panogò ni Pangino-on Hisokristo ya milalabi kawo. ³ No ma-in ampangihip nin ampaka-igit ya ha kanayon nin ahè magkasalanan ay anlokowen nay sarili na. Ha kaptegan ay ayin yan silbi. ⁴ Sori-en nin balang miha ya sarili nan gawà. No mahampat ay mag-in yan kontinto ha ginawà na boy agna ipakipariho ha ginawà nin kanayon. ⁵ Dapat balang miha ay matoton mantan nin sarili nan kakapeyan.

⁶ Hay ampangitorò nin Halità nin Diyos ay dapat tambayan nin biyan mangahampat ya bawbagay nin hatoy antoro-an na.

⁷ Agmoyo lokowen ya sarili moyo. Hay Diyos ay ahè maloko nin maski hino. No anyay intanem nin tawo ay habaytoy alawahanen na. ⁸ Hay tawoy anggomawà nin kalabayan nawini na ay mananggap nin kaparosawan ya ayin anggawan. Piro hay tawoy anggomawà nin kalabayan nin Ispirito nin Diyos ay mananggap nin biyay ya ayin anggawan ya an-igwà nin Ispirito nin Diyos. ⁹ Kayà agtamo homawà nin manggawà kahampatan, ta ha lomateng ya pana-on ya intaning nin Diyos ay ma-in tamon tanggapen no agtamo homawà. ¹⁰ Peleg tamon angkabiyay ay manggawà tamo nin kahampatan ha kaganawan tawo, lalo-lalò ana ha pawpatel ya kapariho tamon katetpel.

Kalampohan babalà boy pangomosta

¹¹ Hapa-eg, habayti ya angkakit moyo ya mangalhay ya lawlitra ay mismon hiko hi Pablo ya nanolat. ¹² Hay ampamilit komoyo nin patolì ay

hila baytoy labaylabay nin mamakonsowilo ha tawtawo. Ombayroy anggaw-en la emen aghila padya-dya-an, ta no i-aral la ya hay makapilibri nin tawtawo ha kaparosawan ay pantotompel koni Pangino-on Hisokristo ya impakò ha koroh ay padya-dya-an hila. ¹³ Maski toli hilayna baytoy ampamilit komoyo ay aghila anhomonol ha kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis. Hay labay lan bongat ay homonol kawo konla emen la ma-ipagmalhay ha kapara lan Hodiyo ya hikawo ay napahonol lan patoli. ¹⁴ Para kongko, hay ipagmalhay ko ay pagkamati ni Pangino-on Hisokristo hin impakò ya ha koroh, ta habaytoy nakapilibri kongko ha kasalanan. Banà et ha pagkamati na, hay bawbagay ya ampakapangyayari kongko ay na-alih ana, kateng kalabayan kon gomawà nin habaytoy ombayroy bawbagay. ¹⁵ Hapa-eg ay alwaynan ma-alagà ha Diyos no hay tawo ay toli o alwa. Hay ma-alagà ha Diyos ay hay pagbayo nin tawo. ¹⁶ Kaganawan antompel ha Diyos boy anhomonol ha tawtorò ya habayti, Hodiyo o alwan Hodiyo, hay Diyos ay mambi dayi konla nin katinekan boy ingangalo.

¹⁷ Kayà pa-ibat hapa-eg ay an-ipaki-ilgo ko ya maski hino ay ahè ana dayi mambi nin ikagolo ko. Sapat ana bayti ya hiko ay nagkama-in pawpiyat ha nawini. Habayti ya nangyari kongko ay kaptegan nin hiko ay talagan magsisirbi ni Pangino-on Hisokristo.

¹⁸ Pawpatel ko, hi Pangino-on tamon Hisokristo ay mangingangalo dayi nin mambin kahampatan komoyo. Amin.

**Hay halitá nin Diyos hay kawkanta boy
kawkahalita-an (The New Testament Psalms
and Proverbs)**

**Sambal, Botolan: Hay halitá nin Diyos hay kawkanta
boy kawkahalita-an (The New Testament Psalms and
Proverbs) New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Botolan Sambal

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

062b5b5e-5dc7-52fd-b99b-efadb471edf5